

Rapport

Beställare: Eva Wetterstrand
Uppföljning: Kerstin Johansen, Ebba Zeno

Datum: 2023-03-28

Återrappport politisk satsning på läromedel och digitala verktyg

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Uppföljning/Metod.....	3
3. Resultat årskurs F-9, läromedel i tryckt eller digital form	4
4. Resultat årskurs 4-9, digitala verktyg	6
5. Analys	7
6. Sammanfattning	8

I. Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2022 06 20 att fördela 12 mnkr i budget 2022 som en extra resursförstärkning för digitala verktyg och läromedel till samtliga huvudmän inom länet med elever folkbokförda i Österåkers kommun. Förskole- och grundskolenämnden fick i uppdrag att fördela resurserna samt följa upp hur de har använts, med återrapport till Kommunstyrelsen senast 30 augusti 2023.

Satsningen fördelas enligt följande

- 8 mnkr, digitala verktyg per elev i åk 4-9
- 4 mnkr, läromedel i tryckt eller digital form per elev i åk F- 9

Avräkning av volymer gjordes per 15 oktober 2022 med utbetalning i november 2022.

Belopp per elev uppgick till cirka 600 kronor i årskurs F-9 och 2 000 kronor i årskurs 4-9. Huvuddelen av enheterna erhöll utbetalning för både F-9 och 4-9.

Sammantaget omfattade resursförstärkningen 65 enheter inom länet med förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Drygt 40 enheter hade färre än tjugo elever folkbokförda i Österåker, merparten av dessa hade endast enstaka elever från Österåker.

2. Uppföljning/metod

Uppföljning av resursförstärkningen har genomförts via en digital enkät till enheter med minst tjugo elever folkbokförda i Österåker, vilket omfattade 23 enheter med sammanlagt cirka 6 200 elever.

Enkäten skickades ut till enheterna den 1 mars, med begäran om svar senast den 22 mars. En påminnelse skickades ut per E post den 15 mars samt via veckobrev till de kommunala enheterna i kommunen.

Enkäten omfattade två frågor för vardera F-9 och 4-9, samt frivilliga kommentarer.

11 svar har inkommit, varav åtta från kommunala enheter i kommunen, två

från fristående skolor i kommunen och en från fristående skola utanför kommunen. Sammantaget omfattades cirka 3 500 elever i dessa enheter.

Nedan redovisas resultat från enkätsvaren för F-9 respektive 4-9 samt kommentarer som avser båda svarsgrupperna. Flera enheter har gjort likartade inköp och svaren redovisas därför i sammanfattad form.

3. Resultat årskurs F-9, läromedel i tryckt eller digital form

Fråga 1. Vad har ni köpt in eller planerar att köpa in för resursförstärkningen? Ange vilka av läromedlen som är digitala och vilka som är i tryckt form.

- **Tryckta läromedel**

Läromedel på engelska, franska och spanska.
Läseböcker och spel på engelska.
Tryckta läromedel i Kemi/Fysik.
Läromedel i tryckt och digital form till anpassad grundskola.
Tryckta läromedel uppdaterade enligt nya läroplanen.
Tryckta kartböcker till klassrum.
Skönlitteratur till biblioteket.
Skönlitteratur till engelska institutionen, tryckta och digitala.
Skönlitteratur på svenska.
Klassuppsättning av skönlitteratur.
Klassuppsättningar av kapitelböcker.
Tryckta arbetsböcker.
70% analoga läromedel/30% digitala.
Laborativt material.

- **Digitala läromedel/verktyg**

Uppslagsverk (digitalt).
Smart Tv, Crome Books, datorer, Ipads, projektorer.
Elevdatorer, Crome Books, licenser till Crome Books.
Hörlurar, tangentbord till Ipads.
Smart board, projektor till bibliotek och idrott.
Smart Board, TV, 3D skrivare, licenser, laddstationer.
TV-skärmar, Ipads, personaldatorer.
Elektronisk media och licenser i kärnämnen.

- **Övrigt**
Förbättring av tillgänglig lärmiljö.
Instrument, t ex Key boards, mikrofoner.
Symaskiner.
Snickarbänkar.
Spisar/ugnar.
Slöjd- bild och idrotts material.

Fråga 2. Hur bedömer ni att elevernas måluppfyllelse har påverkats genom resursförstärkningen ?

- Elevernas måluppfyllelse påverkas positivt när de kan arbeta både analogt och digitalt.
- Tillgång till varierande läromedel är en av nycklarna till varje barns lärande.
- Lärare kan variera undervisningen genom större urval av läromedel.
- Ökad möjlighet till differentierad och varierad undervisning.
- Kort tid för att följa upp resultat, men med ökad tillgång till varierande läromedel ökar möjligheten till måluppfyllelse.
- Ökad möjlighet att nivåanpassa undervisningen, ökar lusten att läsa , påverkar måluppfyllelsen positivt.
- Skönlitteratur är viktigt, utökar ordförråd, förmågan att reflektera, lyssna och läsa.
- Eleverna har varit delaktiga i inköp av litteratur vilket ger ökad motivation till läsning.
- Klassuppsättningar av litteratur ger ökade möjligheter till boksamtal i klassen, vilket ökar motivationen att läsa.
- Biblioteket har utökat sitt urval i samråd med eleverna. Ökar lusten att läsa.
- Kan lättare tillmötesgå elevernas intressen vilket ökar motivationen och lusten att lära.
- Bra läromedel har stor påverkan på elevernas måluppfyllelse.
- Tryckta läromedel som är anpassade till den nya läroplanen ökar elevernas måluppfyllelse.
- Tillgång till uppdaterade läromedel i t ex NO ämnen ger ökad måluppfyllelse.
- Laborativt material i NO ökar intresset för ämnet.

- Möjlighet att arbeta mer ämnesövergripande.
- Möjlighet att byta ut slitet material, t ex symaskiner, ger mer kvalitet i undervisningen.
- Tillgång till digitala verktyg ger möjlighet att nyttja digitala plattformar och kan användas i nationella prov.
- Digitala verktyg ger möjlighet att variera undervisningen.
- Fler sätt att ta till sig undervisningen ökar måluppfyllelsen, killar med tillbakagående resultat har till exempel svarat bra på uppdateringen av digitala läromedel.
- Hörlurar ger möjlighet för elever att skärma av sig vid behov.
- Nya spisar och ugnar ger eleverna möjlighet att arbeta med moderna och tillförlitliga verktyg vilket ökar måluppfyllelsen och kan även användas av fritidshemmet.
- Material i övningsämnen ger ökad tillgång till alla och ökar lusten att lära.

4. Resultat årskurs 4-9, digitala verktyg

Fråga 1. Vad har ni köpt in eller planerar att köpa in för resursförstärkningen?

- Apple TV, Smarts Boards, Mac Books.
- Uppdatering och klassuppsättning av Ipads, dokumentkameror, projektorer.
- Programmeringsmaterial, t ex robotar, översättningspennor, inspelningsbara tidsscheman. Classroom screen.
- Crome Books, Ipads, systemkameror.
- Diverse tillbehör, hörlurar av olika slag TV- skärm för klassrum.
- Appar.
- NE (digitalt uppslagsverk).
- Ändamålsenliga datorer till musikundervisning.

Fråga 2. Hur bedömer ni att elevernas måluppfyllelse har påverkats genom resursförstärkningen ?

- De digitala verktygen är en viktig del i undervisningen.
- Positivt, vi har genom ”en-till-en” kunnat ge samma förutsättningar till alla elever.
- Vi har fått bättre möjlighet att variera undervisningen.
- Eleverna kan synliggöra sitt eget lärande genom Google classroom.
- Förbereder eleverna för framtiden.
- Svårt att bedöma på denna korta tid, men gynnar måluppfyllelsen på längre sikt.
- Digitala verktyg har påverkat måluppfyllelsen positivt. I flera praktiska/estetiska ämnen har vi saknat bra utrustning för att kunna möta läroplanens krav, nu har eleverna fått större möjlighet att utvecklas och nå goda resultat.
- Datorer är en förbrukningsvara hos oss och att varje elev har en egen dator är helt avgörande för måluppfyllelsen.
- Förutsättningarna har blivit betydligt mer likvärdiga eftersom vi med digitala verktyg har möjlighet att nå fler elever.
- Musik kan exempelvis vara ett svårt ämne för våra elever, att få möjlighet att skapa musik digitalt har ökat motivationen för dessa elever.

3. Kommentarer båda åldersgrupperna (frivilligt)

”Tack för bidraget, väldigt bra satsning. Tror att det verkligen gynnar elevernas måluppfyllelse”.

”Önskar mer liknande satsningar, gärna på lärmiljöer”.

”Kvalitativ satsning från kommunen”.

5. Analys

23 av 65 enheter har deltagit i uppföljningen, de med minst tjugo elever från Österåker. Totalt omfattades huvuddelen av eleverna i målgruppen i uppföljningen eftersom en stor del av enheterna utanför kommunen endast har enstaka elever från Österåker. Enheterna som har besvarat enkäten har gett relativt samstämmiga svar, vilket gör att resultatet bedöms som representativt även om svar endast har inkommit från 11 av 23 enheter. Den relativt korta tidsrymden från utbetald resurs i november 2022 till uppföljning i mars 2023, medförde en risk för att effekterna, elevernas måluppfyllelse, inte fullt ut skulle

kunna bedömas av enheterna. Uppföljningen visar dock att enheterna ser en positiv påverkan på måluppfyllelsen genom möjligheten att uppdatera både digitala och analoga lärverktyg.

I enkätsvaren framgår att enheterna ser fördelar med en balans mellan analoga och digitala läromedel och verktyg för att kunna variera och differentiera undervisningen. Som en enhet uttrycker det ” Tillgång till varierande läromedel är en av nycklarna till varje barns lärande”.

Ett syfte med resursförstärkningen var att uppdatera skolbiblioteken och att utöka klassuppsättningar av läromedel/litteratur. Flera enkätsvar visar att enheterna har lagt stor vikt vid inköp av tryckta läromedel och skönlitteratur som de menar bidrar till ökad lust till läsning och motivation till lärande.

Exempelvis svarar en enhet ”Biblioteket har utökat sitt urval i samråd med eleverna, vilket ökar lusten att läsa” och en annan ” Klassuppsättningar av litteratur ger ökade möjligheter till boksamtal i klassen, vilket ökar motivationen att läsa”.

Ett annat syfte var att uppdatera den digitala miljön i enheterna, bland annat för att kunna genomföra nationella prov i digital form. Exempel från enkätsvaren visar att enheterna är positiva till möjligheten till uppdatering och förstärkning av de digitala verktygen och svarar exempelvis ”Vi har genom ”en-till- en” kunnat ge samma förutsättningar till eleverna. ”Vi har fått bättre möjlighet till att variera undervisningen” och ”Eleverna kan synliggöra sitt eget lärande genom Google classroom”.

Ett fåtal enheter har även satsat på inventarier, till exempel spisar, symaskiner och material till idrotten. Även om dessa inköp inte direkt ingår i satsningen, bedöms de ha relevans i förhållande till undervisningen och elevernas måluppfyllelse.

6. Sammanfattning

Sammanfattningsvis visar uppföljningen att resurserna huvudsakligen har använts i enlighet med satsningens syfte. Enheterna bedömer att de extra resurserna, som har nyttjats både för uppdatering av digitala verktyg och tryckta läromedel och skönlitteratur, har möjliggjort en mer likvärdig, varierad och differentierad undervisning som på sikt bedöms bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna.